

CIJENA 40 DINARA

LIST IZLAZI SRIJEDOM

ŠIBENIK, 18. KOLOVOZA 1965. GODINE

SASTANAK POLITIČKOG AKTIVA ŠIBENIKA

RASPRAVLJANO O NOVIM PRIREDNIM MJERAMA

Politički aktiv Šibenika pozitivno je ocijenio aktivnosti privrednih i društveno-političkih organizacija i organa uprave u provođenju privredne reforme.

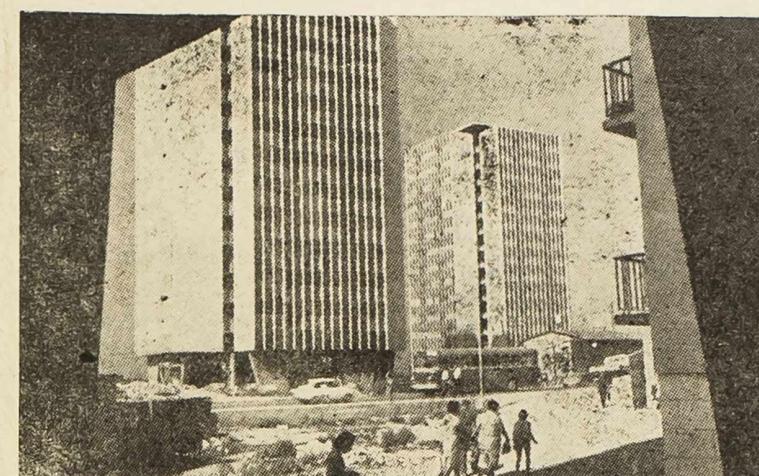
Istaknuto je, da će se TLM »Boris Kidrič«, Tvornica elektroda i ferolegura, poduzeće »Luka« i drugi kolektivi uspješno uklopiti u nove privredne mјere. S druge strane, radne organizacije koje su i do sada loše poslovale, kao na primjer tvornica »Pavle Pap« u Skradinu, tvornica ribijskih konzervi »Dalmacija«, hotelsko-turističko poduzeće »Rivijera«, teško će se uklopiti i zato će do maksimuma morati koristiti unutrašnje rezerve i ulagati velike napore za daljnje povećanje proizvodnje i produktivnosti.

Politički aktiv Šibenika sašlušao je informaciju o kretanju osobnih dohodaka u prvom polugodištu ove godine. U neprivrednim djelatnostima dohoci su najveći. Tako se u projektnoj organizaciji »Plan« kreću oko 89 tisuća, Komunalnoj banci 67, Zavodu za zapošljavanje radnika 58 700, Komunalnom zavodu za socijalno osiguranje 53 tisuće i poduzeću »Elektro« 68.600. d.nara itd. Prosječna primanja u prosjeviti su 46 tisuća dinara.

Premda su u »Planu« svi zaposleni s visokom ili srednjom stručnom spremom — rečeno je na sastanku akтиva — osobni prosječni dohoci su pretjerano visoki. Ali ni »Elektro« i komunalna banka ništa ne zaostaju.

Najniža lična primanja imaju radnici i službenici u tvornici ribijskih konzervi »Dalmacija« — u prosjeku 18.400, »Pavle Pap« — Šiljak 21.600, »Rivijer« 24.400 i gradevnom poduzeću »Kamenar« 26.700 dinara.

Aktiv je konstatirao da šibenske radne organizacije zbog teškoća u kojima se nalaze, nisu u mogućnosti da prate neprivredne djelatnosti u primanjima. One ih stoga ne bi smjeli i dalje povećavati. Radnim organizacijama sugerirano je da analiziraju privrednu situaciju u kojoj će se naći i određene realnu mogućnost povećanja ličnih dohodata, ne ugrožavajući time ni standard zaposlenih, ni ekonomski položaj poduzeća.

AUSTRIJSKI MINISTAR KRAJSKI NA ODMORU U PRIMOŠTENU

Austrijski ministar vanjskih poslova doktor Bruno Krajški sa suprugom nalazi se na odmoru u Primoštenu, gdje će provesti oko tri tjedna. Doktor Krajški je izjavio predstavnicima mjesne turističke organizacije da je vrlo zadovoljan boravkom u ovom slikovitim ribarskom mjestu.

SASTANAK SAVJETA ZA ROBNI PROMET I TURIZAM

ODREĐENE NOVE CIJENE

Savjet za robni promet i turizam općine Šibenik donio je 25. srpnja zaključak o određivanju maloprodajnih cijena: kruhu, bračnu, šećeru, biljnome jestivom ulju i ogrjevu, te odredio marže u trgovini za neke artikle. Međutim, u određivanju cijena do tada nisu bili obuhvaćeni: svježe meso, lokalni saobraćaj i zanatske usluge, jer su se baš kod tih cijena pojavile gotovo u čitavoj zemlji velike disproporcije, pa su savezni organi suspendirali određene cijene svježem mesu, lokalnom saobraćaju i ostalim uslugama, kojima su skupštine općina odobrile cijene na svojim područjima.

Radi ove situacije Savjet za robni promet i turizam ponovo je na svojoj sjednici od 11. kolovoza razmatrao spomenute cijene i donio određene zaključke, koje je zajednička sjednica Skupštine općine 16. kolovoza odobrila.

Cijene mesu kreću se ovakvo: govedina 1.170, telećina 1.400, svinjetina 950, junjetina 1.300 a bravetini, janjetini, odojku i piljetini, cijene se kreću od 1.000 do 1.200 dinara.

Prema materijalima o privrednoj reformi, cijene u lokalnom saobraćaju mogu se povećati do 25 posto u odnosu na cijene iz 1964. god.

Auto-transportno poduzeće Šibenik nije se držalo gornje granice (kompresor i dva-čovjeka za početak) omogućila bi se veoma solidna osnovica za pomoć, koja se ničim ne da komparira po svojoj efikasnosti i korisnosti u ovom času, kada je selo zahuktao vlastitom snage i radom.

(Nastavak na 2. strani)

povećana je cijena po jednom putničkom kilometru za 25 posto.

Prosječno povećanje auto-transportnih usluga Šibenskog poduzeća iznosi 22,5 posto.

Usluge pranja i pegljanja rublja koje obavlja ustanova »Cistoča«, trebale su da, prema prvočitom prijedlogu, budu povisene za 50 posto. Međutim, ova je ustanova na sugestiju organa Skupštine općine ponovo preispitala svoj prijedlog, te je na kraju snizila ovo povećanje za čitavih dvadeset posto.

Usluge istovara, pretvara i utovara robe, koje obavlja poduzeće »Jadran« imale su se povećati za 30 posto u odnosu na 1964. godinu. Nakon sprovedene analize stvarno povećanje iznosiće 22 posto.

Neke zanatske usluge brijačko-frizerske zadruge također su povisene. Međutim, nije odobreno onoliko povećanje koliko se tražilo. Savjet je donio zaključak da se odobri povećanje cijena za frizerske usluge za 25 posto, u odnosu na dosadašnje cijene, za usluge šišanja 12 posto.

Konačno, usvojene su i nove cijene vodi. Za domaćinstva cijena će iznositi 50 dinara po kubiku, za industriju i ostale privredne organizacije 120 i za ugostiteljske ustanove i zdravstvo 60 dinara po kubiku.

J. C.

AKTUALNA TEMA

ZATONSKI PRIKLJUČAK TRAŽI DA SE VRATA BAR ODŠKRINU

Po treći put se javljamo za diskusiju u vezi priključka puta Šibenski most — Zaton. U međuvremenu narod Zatona masovno učestvuje na dobrovoljnim radnim akcijama u izgradnji toga ekonomski najznačajnijeg priključka i prilaza ka Šibeniku. Mnogo radnih ruku primono je svakog dana na tri kilometra dugoj trasi, kako bi spojile svoje selo u pregrade Šibnika. Mnogi od njih i ne shvaćaju da time učajući grandozni patriotski napor, koji je dobro preuzimaju zatonske lokalitete. Time će mnoga sela Šibenske komune u zaledu Zatona, te brojna naselja benkovačke i kninske komune, o čemu je bilo riječi u prošlim diskusijama, ostvariti ekonomski težnje i svijetle perspektive u razvoju svojih poljoprivrednih kultura i stolarskom uzgoju, jer se približuju bogatoj Šibenskoj pijaci i konzumaciji s tim svojim proizvodima čitavih 13 do 15 km. Za široko područje koje gravitira tom priključku i za 20 tisuća stanovnika koji žive na tom području — nema značajnijeg poduhvata u njihovoj egzistenciji — ekonomskoj idili kroz vjejkove od ovoga zatonskog, i to zahvaljujući sretnoj okolnosti što je most lociran na takoj pogodnom terenu za njih. Dakle, značaj zatonskih dobrovoljnih akcija je u tome što su one prevazišle njihove lokalitete i postale solidarne i interaktivne sa ostalim 40 naseljima koja gravitiraju Šibeniku i dobivaju najkraći mogući saobraćaj prema gradu.

Međutim, te radne ruke ne mogu kampovima i ostalim ručnim alatima razbijati litice u kanjonu Krke (kuda prolazi taj priključak), već trebaju kopljičarskih i drugih

mašina za to. Pckazivali smo prstom da se sredstva za angažiranje strojeva nalaze u Poduzeću za ceste i da samo treba razumijevanja i pronicanja u srž problema. Ako komuna u ovom trenutku nije u stanju da dade 60 posto učešća na investiciju koju bi moglo osigurati Poduzeće za ceste, ili ako Poduzeće za ceste ne može uložiti iznos od dva-tri milijuna dinara, zbog eventualnih prigovora Zadra, Knina ili Drniša (s obzirom da je poduzeće dužno u lagati sredstva podjednako na četiri područja na kojima djeluje), tada treba naći izlaz na taj način da se istog trenutka stvoriti milijun dinara, pa čak i manje, i da se osiguraju

(Nastavak na 2. strani)

Reklama za dobro vino

Smisao za reklamu može varirati od običnog „trgovackog duha“ pa do neukusa. Ne ulazeći u ocjenu o kakvoj se kategoriji reklame radi unutar toga raspona, snimili smo ovaj detalj na magistrali kod Vodica na ulazu u jedno dvorište, gdje smo zatekli i vlasnika i ovu turistkinju, što je izšla iz jednog automobila i pokazuje na razne vrste vina.

Kad smo pitali vlasnika za cijenu, rekao nam je: „Ovdje vino nije skupo. Cijena mu je 150, 180 i 200 dinara po litri, zavisno o vrsti i kvaliteti vina, a vjerujte sva su odlična...“

Probali nismo, ali je cijena zaista primamljiva kad se sjetimo ugostiteljstva... J. Č.

VELIKI PROMET

Prodavaonica cipela »Astra« na Krešimirov trgu ostvarila je od početka kolovoza velik promet. Naime, prodano je muških i ženskih cipela, jadranki i ostale obuće u vrijednosti od 30 milijuna 587 tisuća dinara. U odnosu na promet koji je realiziran u istom razdoblju prešle godine to predstavlja povećanje od 25 posto. U »Astri« su zaposlene, tri osobe i jedan naučnik.

(Nastavak na 2. strani)

DRNIŠ U NOVIM PRIVREDNIM MJERAMA

Drnišani su nove privredne mјere primili s puno razumijevanja i one nisu izazvale na tržištu i kod potrošača većih potrebača i poteškoća. Tamo gdje su cijene pojedinih artikala povišene do dozvoljenog maksimuma, ovih su dana izvršene i prve korekture. Mjesna organizacija Socijalističkog saveza aktivno se uključila u novu privrednu zbivanja i intenzivno surađuje sa odgovarajućim službama Općinske skupštine. Na njenu sugestiju će Savjet za privrednu i predložiti Općinskoj skupštini prvu korekturu cijena.

Korekture se, uglavnom, odnose na sniženje marže u maloprodaji. Marža na soli bit će sada 10 posto, na začine 18, južno voće 30, suhomesnu robu 17, sireve, maslac i tjesteninu 10 posto, voće i povrće 30 posto.

Cijene svježem mesu, koje mogu da odrede općinske skupštine, u Drnišu uskladene su sa cijenama u susjednim komunama. Kilogram bravetine iznosi 1.000 dinara, a janjetina će se prodavati po 1.100 dinara. Najveća marža na sve vrste kave ne može biti veća od 300 dinara.

Zanatske usluge stavljene su pod društvenu kontrolu i njihovo povećanje dozvoljeno je za 30 posto od dosadašnjih cijena. Komunalne usluge doživjele su

Učestali požari

Postalo je već uobičajeno da u ljetnim mjesecima na području Šibenske komune izbjiga mnogo više raznih požara nego u ostalo doba godine. Tome nije krivo samo kalendarsko ljetno, već i nebriga gostiju i domaćina. Prošlih je dana, na primjer, izbio šumski požar na brdu Jelinjak iznad Grebaštice i tom je prilikom izgorio blizu 10 tisuća stabala borova. Prema informacijama koju smo dobili, šteta od tog požara procjenjuje se na oko 12 milijuna dinara. Požar je ugašen nakon intervencije profesionalne vatrogasnog jedinice i pripadnika JNA.

IZ PODUZEĆA „VODOVOD I KANALIZACIJE“

PLANJAVA IMA, da li će biti sredstava?

Jedno od najznačajnijih šibenskih komunalnih poduzeća je »Vodovod i kanalizacija«. Taj kolektiv vodi brigu o izgradnji i rekonstrukciji vodoopskrbnih objekata na području naše komune. Kolektiv broji 255 članova. Struktura kvalifikacija zaposlenih u poslijednje se vrijeme poboljšala. U poduzeću danas radi 16 visokokvalificiranih radnika, 82 radnika imaju kvalifikaciju, dok ih je 70 polukvalificiranih. U prvom polugodištu ove godine poduzeće je ostvarilo bruto-prodakt od 368 milijuna dinara, što u odnosu na plan predstavlja prebačaj za 9 posto.

VODOVOD ZA PRIMOŠTEN — 200 MILIJUNA DINARA

Na kojim je radovima u poslijednje vrijeme radnja organizacija »Vodovod i kanalizacija« bila angažirana? Poslova je bilo i neki su već uspješno privedeni u kraj. Najznačajniji i za razvitiak turizma veoma probitačan bio je kraj radova na dovođenju vode u Primošten. U te je radove utrošeno oko 200 milijuna dinara, a izgrađen je, pored ostalog, i vodovod od Vrpolja do Primoštene u dužini od oko 17 kilometara. Od sume utrošenih srestava, 100 milijuna dinara dali su Republika i poduzeće »Vodovod i kanalizacija«. Do potpunog dovođenja u red primostenkog vodovoda preostaje još malo, treba tek izvršiti radove na prikladnom oknu Jasenovac i još neke radove oko konačnog zatrpanjana cjevovoda.

Drugi po važnosti zahvat — je nastavak radova na izgradnji drugog dijela rezervoara Pisak II. Dovršenje toga objekta omogućit će da se i domaćinstva u takozvanom niskoj zoni Šibenika normalno snabdijevaju vodom. Kada rezervoar bude gotov, moći će »čuvati« oko 5.000 kubičnih metara vode. Za nje-govo dovršenje potrebno je još uložiti oko 15 milijuna dinara.

DOBRE VIJESTI ZA ŠIBEN-CANE

»Vodovod i kanalizacija« radi također i na rekonstrukciji i proširenju cjevovoda na potoku Brine — Meterize. To je u stvari nastavak već otprije započetih radova. Još treba da se rekonstruišu oko 2 kilometra toga cjevovoda. Kada se to uradi, Šibenčani neće ni u ljeto vrijeme morati »štedjeti« vodu. Radi se, naime, o tome da će se tom rekonstrukcijom izvršiti zamjena sadašnjih cjevi promjera 150 na 300. Dok se svi ti radovi izvrše, neće proći još mnogo vremena, ali do tada će trebati da se nabavi još oko 30 milijuna dinara, koliko je potrebo da bi se taj objekt privremeno maksimalno upotrijebi.

Zatonski priključak

(Nastavak sa 1. strane)

U međuvremenu bi se moglo sazvati jednu konferenciju s predstavnicima Zadra, Knina, Drniša i Šibenika na kojoj bi se raspravilo o mogućnosti učešća na ovoj gradnji zajedničkog Poduzeća za ceste. Ne vjerujemo da će se Zadar protiviti učešću Poduzeća za ceste a Knin još manje, jer veliki broj naselja i stanovnika s njihova područja dobiva neprocjenjive usluge i koristi izgradnjom toga priključka. Dakle, to je zajednički interes i mislimo da će njihov pristanak ovisiti samo od toga kako će se pripremiti ekonomski i politički elaborati za taj sastanak i kako će se elaborativno dokazati zajedničku korisnost priključka.

Pokrenimo jednom stvar s mjestima i pomognimo vrijednim Zatojanima, jer time činimo veliku uslugu čitavoj komuni, a prvenstveno gradu Šibeniku, te zatim benkovačkoj i kninskoj komuni. Ako se ekonomska računica s priključkom još jednom preispita i ako se shvati opravdanost gradnje baš u ovom trenutku provođenja u život novih privrednih mjera, tada nije potrebno da nam Zatonjani dalje kucaju na vrata.

Bit svega izloženog može se svesti na zaključak — da vrata treba bar odskrinuti s onim što je u našoj moći, ali pri tom ne karakterizirati navraćanje na ovaj problem po treći put kao dosadihanje i remećenje nečijih »postulata« u pridržavanju vlastitog shvaćanja. Ako je potrebno, sastanimo se i u užem krugu i prodiskutirajmo o ovom problemu, jer se čini da je on jedan od najaktuuelnijih u ovom trenutku.

— b —

DA LI JE POTREBNO INVESTIRATI 60 MILIJUNA DINARA?

S tim u vezi, trebat će se izgraditi i potrebna pumpna postrojenja, a za izgradnju tih postrojenja trebalo bi oko 60 milijuna dinara. Toliki iznos, međutim, kolektiv »Vodovoda i kanalizacije« ne može namaknuti. Stoga se predlaže da se trenutno jedno nedovoljno iskoristeno crpno — pumpno postrojenje na »Jarugu«, koje koristi pogon Tvornice u Lozovcu, prepusti na upotrebu »Vodovodu i kanalizaciji«, s tim da će se kolektiv obavezati da će i nakon toga pogon TLM »Boris Kidrić« u Lozovcu biti stalno opskrbljivan dovoljnim količinama vode. Poduzeće na to pristaže i grad bi od takve solucije imao i te kako koristi. Pored toga, izbjegle bi se nepotrebne investicije što je, kako kažu u »Vodovodu i kanalizaciji«, u ovom trenutku veoma važno.

NJIVICE BORIVAJU VODA I KANALIZACIJU

Poduzeće »Vodovod i kanalizacija« prišlo je i gotovo dovršilo radove na dovođenju vode u naselje Njivice, pa će se ti radovi privesti kraju vjerovatno već do kraja ove godine. Za zitelje toga novoga gradskog naselja to je i te kako vrijedna i značajna novost. Uz to, radi se i na dovođenju vode do Raka-Sela. U tu svrhu gradi se

vodovod u dužini od oko 2 kilometra. Važno je također kazati da postoje sasvim realni izgledi da će u najskorije vrijeme, ako sve bude teklo prema planu, i dva sela — Sitno Gorje i Danilo Kraljice — dobiti vodu.

VODU ĆE DOBITI JEZERA, MURTER I BETINA

Obaviješteni smo također da se vrše intenzivne pripreme na realizaciji druge etape izgradnje vodovoda u zapadnom dijelu Šibenske komune. Naime, preduzeće glavni radovi na izgradnji vodovoda s kojim će se time, a taj će cjevovod biti potpikom vodom opskrbljivati stanovnici Jezera, Murtera i Betina, a taj cjevovod biti položen u dužini od preko 7 kilometara. Za te radove bit će potrebno utrošiti oko 150 milijuna dinara. Od te sume poduzeće »Vodovod i kanalizacija« i Republika osigurat će 70 milijuna dinara, S obzirom da se Jezera, Murter i Betina sve više afirmiraju kao veoma prijatna turistička mjesta, nastojat će se radove na tom objektu pospijeti i prepotpovljati se da bi spomenuta tri mesta mogla riješiti vodovodno pitanje do početka iduće turističke sezone.

STA OBECAJE KOVCA?

Drugovi u poduzeću »Vodovod i kanalizacija« obavijestili su nas o još jednoj predstojećoj akciji, koja je zapravo već i

počela, a omogućit će da se Zaton i Vodice konačno sasvim uklope u vodoopskrbni sistem. Naime, ekipa Geofizičkog zavoda iz Beograda vršila je mjerjenja količine vode u predjelu Kovčića kod Zatona. Prema nekim indicijama, pronađene su izvjesne količine vode koje bi mogле biti, kako se računa, sasvim dovoljne da se izvrši opskrbna Zaton i Vodica. Međutim, još su potrebni neki stručni atesti da bi se utvrdile starne količine vode. U očekivanju najpozljavnijih vijesti, poduzeće »Vodovod i kanalizacija« ne stoji skrštenih ruku. Već se, naime, vrše potrebni radovi na izradi dokumentacije za izgradnju vodovoda Kovčića — Zaton — Vodice. Za izgradnju toga vodovoda Republika je planirala potrošiti oko 70 milijuna dinara. Izgradnja cijelokupnog vodovoda stajala bi, međutim, oko 180 milijuna dinara i dala bi ih radna organizacija »Vodovod i kanalizacija« i žitelji Zatona i Vodica dobrovoljnim radom i samodoprinosom u novcu. Vjeruje se da bi radovi na izgradnji toga vodovoda mogli biti završeni do 1967. godine. Izvršenje toga plana dobrim će dijelom ovisiti i od toga da li će Republika dati planiranih 70 milijuna dinara i što je također veoma važno, da li će svoj značajni udio dati i Zatonjani i Vodicanci. Vjeruje se da taj plan neće naći na neочекivane teškoće i da će Zaton i Vodice, naša poznata ustanička mjesta, dobiti vodu. (B)

162 posto. Ovdje treba dati jednu napomenu. Obim proizvodnje iskazan je naime, u svome realnom rastu, dok je ukupni prihod iskazan samo na osnovu onoga što je zainteresiran je također realizirano. Fakturirani, a nerealizirani prihod nije unesen (dugovanja). To je, međutim, čest slučaj u našim privrednim poduzećima. Nepravodobnost plaćanja i na svoj korijen i u kretanju materijalne proizvodnje i usluga i u stanovitom »subjektivnom« neizvršavanju ugovorenih obaveza.

U poduzeću »Jadranka« već je razrađen u grubim konturama plan prema kojem će se raditi, mada im još neke cijene nisu poznate. Evo nekih predviđanja iz toga. Računa se da bi ukupni prihod mogao porasti na jednu milijardu i 270 milijuna dinara, troškovi poslovanja 990 milijuna, a dohodak 270 milijuna dinara. Raspodjela bi bila izražena omjerom: 90:10 u korist osobnih dohodaka. U odnosu na dosadašnje stanje porasli bi znatno i fondovi, čemu se ovdje pridaje osobita važnost.

Osnovni dohoci novečani su za sada 10 posto. Međutim, u daljnjoj razradi to bi povećanje iznosilo oko 24 posto, ako se uzmu u obzir smanjenja ili ukidanje nekih doprinosa. I dalje će se ići putem rekonstrukcije, zamjene strojeva i intenzifikacije proizvodnje. Da bi se to postiglo, formirat će se sredstva za učešće, a za dio koji bi nedostajao tražiti će se krediti.

Za još veće podizanje produktivnosti rada u tvornici »Ja-

ODREĐENE CIJENE

(Nastavak sa 1. strane)

sto se, dakle, još može učiniti, da naši građani budu bolje o tome informirani, da budu zaista u toku događaja (štampa im tu neće uvijek moći pomoći, jer štampa ne piše samo o onome što se zbiva na našem području). Nije nam samo stalo do toga da diskutiramo sa građanima koji redovito dolaze na sastanke Socijalističkog saveza, Saveza komunista ili drugih društveno-političkih foruma, već i sa onima koji »nisu navikli, na sastanke, a ipak ih i te kako zanima, što se kod nas dešava i kako se upravljamo prema pojedinim momentima značajnima za naš društveno-ekonomski i politički razvitak.

Moglo bi izgledati sasvim opravданo stanovište, kojeg bi zauzeli kad bi kazali: »Pa dobro, što imamo objašnjavati onima, koji, ustvari, ne žele da budu obaviješteni!« Takova rezistencija u jednom ovako važnom i kompleksnom pitanju nikako, međutim, ne bi smjela biti prihvaćena. Naprotiv, angažiranje svih faktora, treba da bude maksimalno, da se ZAISTA NAJSIRI KRUG građana upozna sa važnim zbijanjima naše privredne politike i njenih SUSTINE.

Sesnaestog kolovoza održana je 27. zajednička sjednica Skupštine općine Šibenik. Između ostalih pitanja na njoj su odbornici glasali o novim cijenama komunalnih usluga (sobraća, voda, čistoća) i o nekim prehrambenim artiklima. Zak-

J. Čelar

MALO PO MALO — PA IPAK NAPRIJED!

Možda Šibenik i Martinska nikada nisu bili ovoliko pretrpani automobilima, kao što je to tokom čitave prve polovice kolovoza. Dugačke kolone na Martinskoj, i pored toga što je pet splavi stalno u pokretu, i dalje se pojavljuju iz dana u dan.

Pomicanje u redu automobila ne ide baš brzo, ali vozačima nije jednostavno svakog trenutka kad mora da krene, paliti mašinu. Često startovanje oštećuje motor, električne instalacije, slabi akumulatori i tako daљe. Radi toga se bolje isplati kola gurati. Makar i uz koju kap znoja na licu na temperaturi i do 40 stupnja na suncu ...

dranku potreban je, prije sve stajao 12 dinara, dok danas, sa novim mašinama od prošle godine, jedan kilogram stoji 8,5 dinara.

Nagradijanje i plaćanje po učinku ovdje je veoma važno. Naći prave stimulativne oblike nagradivanja, znači i u samoj proizvodnji riješiti mnogo. »Jadranka« je izradila u tom smislu svoj pravilnik. Platili su učinak radniku za izvršenu normu od 100 posto. Radnik koji je normu prebacio, recimo, za 15 posto, dobit će svoj učinak od 115 posto uvećan za 15 puta po 500 dinara. Takvo je nagradivanje za stalan rad na radu i za kvalitet prema propisanim normativima. Baš se u tome našlo rješenje teškog bremena prekomjernog bojanja i samovoljnog napuštanja posla. Podignuta je i radna disciplina.

Tvornica »Jadranka« zapošljava 330 radnika u proizvodnji i ima, zajedno sa stražarima, 21 službenika. Otpuštanja radnika ovdje neće biti. Uvođenjem novih strojeva pomoći će se do maskinuma radnicima koji treba da na njima rade. U tome će se založiti čitav kolektiv.

I na kraju, osobna primanja radnika, koju su u 1962. godini iznosila preko 17,5 tisuća dinara, danas, prije novih mjera, iznose prosječno oko 34.600 dinara. To su omogućile mjere koje je kolektiv poduzimao u proizvodnji i kooperaciji.

J. Čelar

MALI OGLASNIK

Izgubljena svijetlo siva vuna-vesta na putu do bolnice do pristaništa. Moli se pošteni nalaznik da je vratí uz nagradu na adresu: Bolnica, Šibenik, neurološki odjel soba br. 4, Jakopić Šime.

Produktivnost bez forsiranja radne snage

Uklapanje u novi privredni sistem nije operacija koja se može izvesti preko noći. Isto tako nije niti obična matematička operacija koju provodi ekipa stručnjaka neke radne organizacije. Da je to veoma složen i kompleksan posao, pokazuje i primjer tekuće tvornice »Jadranka«. Ona je otpočela rad na intenzifikaciji i produktivnosti još prije dvije godine, kao i na uvođenju kooperacije s tvornicom iz Duge Rese. Bilo je to upravo u vrijeme kada se ta tvornica nalazila pred nizom proizvodnih teškoća i kada su je »gusišili« razni privredni instrumenti.

Viši mašina. Sredstva za te potrebe nabavljena su kreditima od Zavoda za zapošljavanje radnika i Komunalne banke u Šibeniku. To je s jedne strane omogućilo uštedu u živom radu, a s druge strane otvorilo put zapošljavanju radnika uvođenjem rada u tri smjene. Zanimljivo je da je jedan od prvih rezultata te modernizacije bilo smanjenje postotka bojanja radnika ove tvornice. U 1962. godini taj je prospekt iznosio 10 posto od ukupnog broja radnika, a početkom 1965. godine — 5 posto! Jasno je da su bivši visoki postoci bojanja bili uvjetovani niskim osobnim dohodcima. To je bilo razdoblje »svaštariske« proizvodnje, bez podjele rada, sa zastarjelim strojnim parkom, bez stimulativnosti u proizvodnji.

Nabavka još nekih strojeva (snovljaka, dva stroja za namatanje, stroja za automatsko vezivanje osnove), uspješno je intenzivirana proizvodnja, ne toliko forsiranjem radne snage, na kojoj su zapravo postignute uštede, već intenzivnjim radom no-

viši mašina, sredstva za učešće, a za dio koji bi nedostajao tražiti će se krediti.

Za još veće podizanje produktivnosti rada u tvornici »Ja-

dranka« potreban je, prije sve stajao 12 dinara, dok danas, sa novim mašinama od prošle godine, jedan kilogram stoji 8,5 dinara.

Nagradijanje i plaćanje po učinku ovdje je veoma važno. Naći prave stimulativne oblike nagradivanja, znači i u samoj proizvodnji riješiti mnogo. »Jadranka« je izradila u tom smislu svoj pravilnik. Platili su učinak radniku za izvršenu normu od 100 posto. Radnik koji je normu prebacio, recimo, za 15 posto, dobit će svoj učinak od 115 posto uvećan za 15 puta po 500 dinara. Takvo je nagradivanje za stalan rad na radu i za kvalitet prema propisanim normativima. Baš se u tome našlo rješenje teškog bremena prekomjernog bojanja i samovoljnog napuštanja posla. Podignuta je i radna disciplina.

Tvornica »Jadranka« zapošljava 330 radnika u proizvodnji i ima, zajedno sa stražarima, 21 službenika. Otpuštanja radnika ovdje neće biti. Uvođenjem novih strojeva pomoći će se do maskinuma radnicima koji treba da na njima rade. U tome će se založiti čitav

Milan Lastavica:

Činimo sve što je u našoj moći

Saobraćajci ovih dana imaju pune ruke posla. Velik broj motoriziranih nomada svakodnevno, u sve većem broju, pristiže da se odmori u Šibeniku ili nekom drugom mjestu na području Šibenske komune. Ili, da nakon kraćeg zadržavanja prođu prema Splitu ili Zadru. Iz toga razloga posao Šibenske saobraćajne milicije je i ta kako naporan. Treba stalno bdjeti i čuvati sigurnost u saobraćaju ne samo na cestama Šibenske komune, već i na putevima u općinama Knin i Drniš. Imali smo to na umu i kad smo se obratili MILANU LASTAVICI, komandru Šaobraćajne milicije u Šibeniku. Zamolili smo ga da nam iznese kako teče rad saobraćajnih milicijonara u ovo vrijeme i što se sve poduzelo u tom pravcu. On se odazvao molbi redakcije »Šibenskog lista« i ovdje donosimo razgovor našeg suradnika s njim.

U jeku smo turističke sezone i na cestama je i te kako mnogo vozila. Saobraćajima zaciјelo nije lako. Kažite nam, kako ste ovo vrijeme organizirali službu?

Pogodili ste da nam nije lako — imamo oko 600 kilometara cesta pod kontrolom, a nas je malo i nedostaje nam tehničkih sredstava. U turističkim sezoni su našu djelatnost, da tako kažem, usmjerili smo na Jadransku cestu, jer je upravo tu saobraćaj najfrekventniji, a s tim, sasvim razumljivo, naihaze i najveći problemi. Magistrala „pokrivamo“ sa više putnika dnevno i one pored kontrole i reguliranja saobraćaja obavljaju također i uvidaje prilikom nezgoda. Također je važno napomenuti, da izvan radnog vremena imamo službu dežurista za izlazak na lice mjesata u slučaju nesreće ili pak ako se ukaže potreba rješavanja ostalih poslova.

Zanimalo bi nas, druze Lastavica, koliko je do sada bilo nesreća i u njima mrtvih i ozlijedjenih. Zbog čega najviše dolazi do saobraćajnih nesreća?

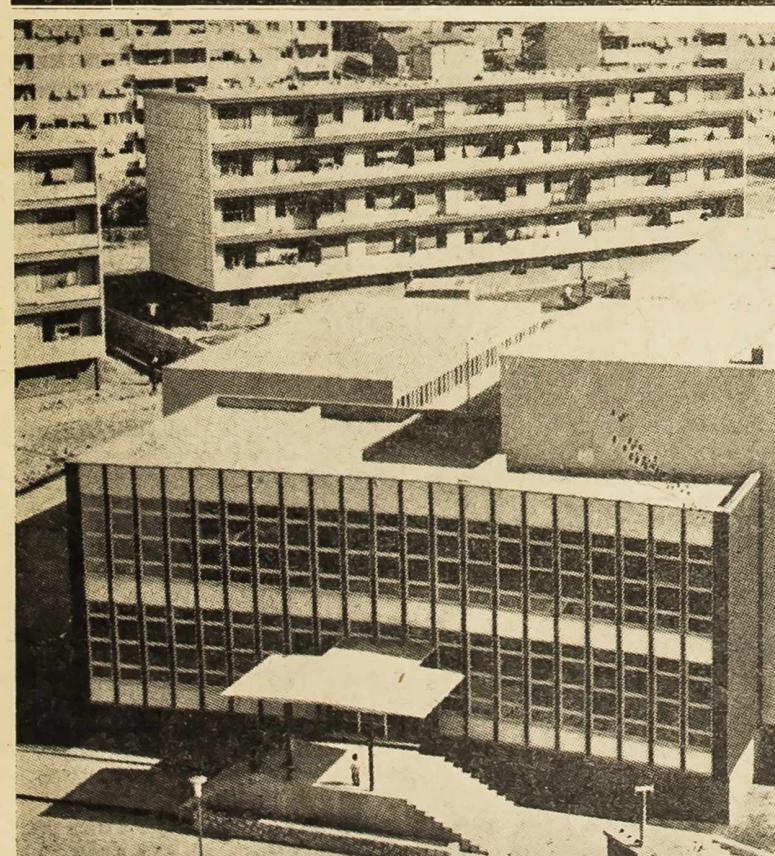
Do sada smo imali preko 120 saobraćajnih nezgoda, u kojima su izgubile živote dvije osobe, a 50 ih je povrijeđeno. Kao uzrok — brza vožnja stoji na prvom mjestu, zatim dolazi nepropisno preticanje, pa onda greške pješaka, goniča stoke i biciklistika.

Da bi sigurnost u saobraćaju bila veća što bi po Vašem mišljenju, trebalo uraditi?

— Osnovno je da učesnici budu u vrijeme obaviješteni o svim opasnostima, obavezama i

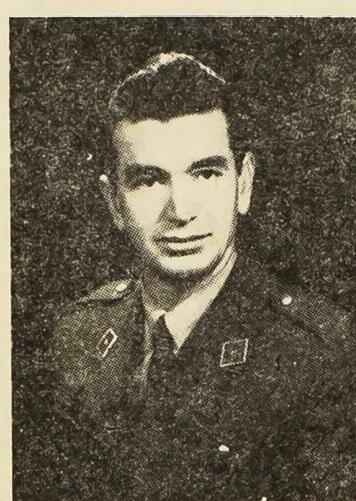
»DANE RONCEVIC« DOVRSAVA POGON BRAVARIE

Šibensko obrtno poduzeće »Dane Rončević« prelocira svoje radne prostorije iz Drage na Ražine. U završnoj se fazi nalazi izgradnja pogona za bravariju. Tač će pogon raspolažati radnim prostorom od 750 kvadratnih metara. Obaviješteni smo također da će kolektiv uskoro vjerovatno početi podizati i prostoriju za rad auto-servisa. Međutim, izgradnja tog pogona ovisi o tome da li će banka SR Hrvatske odobriti traženi kredit od oko 40 milijuna dinara. Vjeruje se, međutim, da će taj kredit biti odobren, jer je to, pored ostalog, i u interesu turizma.

ih je previše. Evo nekih podataka: mi smo intervenirali protiv 1.761 učesnika u saobraćaju, od toga 505 smo prijavili, 979 je kažnjeno na licu mjesata i 277 ih je opomenuto i podučeno. Velik ih je broj opomenut za lakše prekršaje, a da te opomene nisu evidentirane. Mjere koje poduzimamo su: poduka, općena, kazna na licu mjesata, prijava i isključenje iz saobraćaja.

Delazi li, možda, do nesreće i zbog neispravnosti vozila i radi toga što, pone-

Milan Lastavica

kad, voze i oni koji se slabo snalaze za volanom ili uopće nemaju vozački dozvola?

— Svega su se četiri nezgode dogodile u ovoj godini zbog neispravnosti vozila, ali onih koji se slabo snalaze u saobraćaju ima priličan broj. Takve osobe, prema našim evidencijama, po broju uzroka u saobraćajnim nezgodom dolaze na četvrtu mjesto. Oni koji voze bez vozačkog ispita rijetko prouzrokuju saobraćajnu nezgodu. Ove smo godine imali samo dva takva slučaja. Radi se, naime, o tome da oni koji nemaju vozački isprava, uglavnom, voze polagano i klone se glavnih, načinljivijih saobraćajnicima.

S kakvim kadrom raspolaže saobraćajna milicija i da li je broj osoba dovoljan s obzirom na oblimnosti poslova i teren?

— Po mom mišljenju, raspolažemo dobrim kadrom, ali nam nedostaje jedna trećina službenika predviđena sistematizacijom. Zbog nedostatka službenika i frekvencije saobraćaja na Jadranu, na području drniške i kninske komune gotovo i ne vršimo kontrolu saobraćaja, već to obavljaju teritorijalne milicijske stanice. (B)

Tragom tržnih inspektora

Nepopravnosti imaju na pretek

Šibenski tržni inspektorji imaju ovih dana pune ruke posla. Međutim, posla je bilo i prije. Da je tako, uvjerit će nas i činjenice koje ovdje donosimo. Našli smo ih zabilježene u dnevniku rada službenika Tržišne inspekcije Skupštine općine Šibenik. Te činjenice govore i uvjerenju da je povelik broj onih za koje propisi i zakoni postoje samo na papiru. One nam svjedoču da ima ljudi koji ne prezraju ed raznoraznih nepopravnosti ako bi one mogle dovesti do neke lične ili malo šire koristi. No, predimo na stvar.

Trgovinski pomoćnik u prodavačnicu broj 3 trgovinskog poduzeća »Ishran« u Šibeniku SLAVKO LIVAJIĆ u odsutnosti poslovceve te prodavačnice obmanjivao je potrošače prodajom kambodža-riže, kojoj je cijena bila 160 dinara, prodavači je kao egipatsku glaziranu rižu po cijeni od 220 dinara. Pored toga, spomenuti je u prodavačnicu prodaja švačići mašina vršena po dvojakim cijenama. Naime, potrošačima koji su šišavice mašine kupovali za dinare naplaćivano je od 10 do 11 dinara više, a potrošačima s deviznim sredstvima po nizim cijenama, ne računajući postotak na koji korisnici deviznih sredstava imaju pravo.

LANCANA TRGOVINA

Šibenska filijala »Transjug« zaprimala je i otpremala uvozne gradevinske strojeve. Tako je ova filijala isporučila poduzeću »Obnova« iz Beograda trideset komada skrepera, šest vagona prevrtača i jednu platformu-prikolicu po nizim cijenama od uobičajenih, odnosno bivših predsjednih cijena. No, trgovinski poduzeće »Obnova« robu nije prediglo iz Šibenika, nego je istu kupcima prodavalo direktno sa stovarišta u Šibeniku i tako ostvarivalo maržu od 700 do 800 posto. Ta rabota nije, međutim, ostala nezapažena, jer su šibenski tržni inspektorji kompletan materijal o tem predmetu dostavili Šaveznom tržišnom inspektoratu u Beograd.

KOOPRODUKCIJA NA POTEZU PODUZEĆE-PRIVATNIK

Ribarski kombinat »Kornat« iz Šibenika organizirao je produžu slanih srdela iz svog skladišta privatnim licima. Tako je, na primjer, utvrđeno da je Ljubica Laka kupila 6.196, Krste Radović 1.788, a Slavko Matić 2.394 kilograma slanih srdela. Kupeći su te srdele dobivali na dug i slobodno su formirali nakon toga cijene u prodaji. Tek nakon raspodjele oni su podrimirivali svoje obaveze prema poduzeću, dok su zaradu, naravno, zadržavali za sebe.

SNALAZLJIV COVJEK

Veoma je interesantan slučaj, obavještavaju nas drugovi trži-

šni inspektorji, »slučaj« Bože Pašković iz Šibenika. On je zaposlen u poduzeću »Velimir Škerpić«. Jednom prilikom spomenuti je na tržnicu dovezao odjedncm 18 tisuća komada jača i 200 komada kokoši. Naravno, želio je da ih preprodai i na taj način ostvari dobro zaradu. Naime, on je jaja kupio po cijeni od 25 dinara, a u Šibeniku ih je prodavao po 32 i 35 dinara komad.

NESTASICA ARTIKLA — PRILICA ZA LAKU ZARADU

Nestasici paradaž-konzervi nastrojali su, pored ostalih, iskoristiti i Ivanka Čavku, Marija Grubišić, Ante Erak i Roko Corić. Oni su nabavljali po nekoliko stotina kilograma tog artikla i plaćali za kilogram od 560 do 600 dinara. Međutim, tolike količine nisu potrebne ni najvećim domaćinstvu za nekoliko godina, pa su oni taj proizvod prodavali po visokim cijenama, koju su se kretale od 1.200 do 1.400 dinara, a bilo je slučajeva da su kilogram uspješno prodati i za 2.000 dinara. Zbog te »poslovnosti« imali su »prijateljski razgovor« sa sucem za prekršaje.

AGILNA POLJOPRIVREDNA ZADRUGA

Pojoprivredna zadružna »Slanica« iz Murter-a prodavala je mekinje u Šibeniku preko privatnog lica. Ta je osoba, naime, iz skladišta poduzeća »Krka« preuzimala mekinje, vozila ih svojim kuću i prodavala mekinje po viši cijeni od maloprodajne. Takva vrsta trgovinske »kooperacije« nije, sasvim razumljivo, zakonski dopuštena. Da je tako uvjerili su se i akteri. Zbog toga prekršaja pojoprivredna zadružna u Murteru kažnjena je sa 100 tisuća dinara, a rukovodilac zadruge sa 30 tisuća dinara.

CEMENT — IZVOR LAKE ZARADE

Pojoprivredna zadružna Vodice nabavila je od poduzeća »Dalmacijakomer« iz Splita 20 tona cementa PC-250 po cijeni od 12,48 dinara. Istovremeno je ta zadružna nabavila i 20 tona cementa iz uvoza po cijeni od 32,70 dinara, odnosno po maloprodajnoj cijeni 46,84 dinara, pa je formirala svoju prosječnu cijenu na 30 dinara. To je, navedno, učinjeno zbog toga što je uvozni cement bio skup, a domaći se prodavao po mnogo nižoj cijeni. Interesantno je, međutim, da je zadružna poslije te prodaje nabavljala cement PC-250 i prodavala ga po 30,28 dinara, iako uvozni cementa više nije bilo. (B)

Kratke vijesti

Prošle je godine u uzgojnom lovištu Šumskog gospodarstva boravilo stotinjak lovaca, većinom iz inozemstva. Odstranjeno je oko 750 komada razne divljači. Uzgojno lovište Šumskog gospodarstva prostire se na 4.500 hektara, a locirano je na Zlarinu, Prviću i Srimi. S obzirom na značajan prošlogodišnji devizni priliv na ime odstrela divljači, Šumsko gospodarstvo planira izvršiti daljnja ulaganja u cilju povećanja broja divljači. Uzgojno lovište podjeljeno je na šest lovočuvarskih rajona, svaki s jednim lovouzgajivačem.

Prodavaonica namještaja »Eksport-drvna« prometnula je u prvom polugodištu ove godine petnaestak milijuna dinara. Shodno tome nije teško zaključiti da je promet bio slab. Ta je prodavaonica od početka srpnja osamostaljena i posluje u okviru poduzeća »Ivo Marinković«. Važno je kazati da je prodavaonica konačno, nakon niza peripetija, riješila i problem skladišta. Naime, sklopljjen je ugovor s Šibenskim Centrom za kulturno-umjetnički odjel mladih i na osnovu tog sporazuma prodavaonica »Ivo Marinković« uzeala je u najam prostorije kina »Sloboda«. Inače, prodavaonica namještaja poduzeća »Ivo Marinković« prodala je od početka srpnja do sredine kolovoza namještaju u vrijednosti od preko 8 milijuna dinara.

Poduzeće »Vodovod i kanalizacija« u Šibeniku užurbano radi na nizu vodoopskrbnih objekata. Tako se, na primjer, izvode radovi na dovođenju vode do Rakova sela. Pored toga, vodu će dobiti još dva sela na području Šibenske komune — Gornje Sitno i Danilo Kraljeve. Vrijedno je napomenuti da će kolektiv poduzeća »Vodovod i kanalizacija«, ako se povećaju fondovska sredstva, priči još nizu radova na vodoopskrbnim objektima. Ta nastojanja zaciјelo treba pozdraviti.

Iako se Težačka ulica, tako reći, nalazi u centru grada ipak je dugo vremena bila zapuštena. Uskoro će, međutim, stvarima te ulice donedekle biti bolje. Naime, poduzeće za puteve »Kamenar« prišlo je u redovanju Težačke ulice. Kada radovi budu gotovi, pored ostalog, i ta će ulica biti asfaltirana. Za uređenje te ulice utrošit će se oko jedanaest milijuna dinara.

Prvo i dosad jedino klasiranje zemljišta na području Šibenske komune izvršeno je 1876. godine. Međutim, uslijed vremenih nepogoda, erocije zemljišta i drugih okolnosti to klasiranje danas više ne odgovara stvarnom stanju. Stoga se već prije tri godine prišlo novoj klasifikaciji zemljišta. Taj posao povjerjen je Uredu za katastar, koji je već do sada izvršio klasifikaciju zemljišta u jednom d'jelu Šibenske komune, pored ostalog na području Vodica, Zatona, Bratislavice, Tijesne i Pirovca. Revizija je pokazala povećanje površina pod voćnjacima na račun vinograda i oranice.

Sumrani rezultati ovogodišnje berbe višanja na području Šibenske komune pokazuju da je urod prošle godine bio znatno veći. Na slab ovogodišnji urod višanja utjecale su proljetne kiše i vjetrovici, koji su našli upravo u vrijeme kada su višine bile u cvatu. U našoj komuni najviše višanja ima na području primorskega i skradinskog kraja. Samo pojoprivredna zadružna u Skradinu ima na svojim plantzacama blizu 20 tisuća stabala višanja. Inače, računa se da na čitavom području Šibenske komune ima oko 145 tisuća stabala višnje. S obzirom da su višnje veoma rentabilna grana voćarstva, mnoga su domaćinstva pogodena slabim ovogodišnjim prinosom.

Sylva Baker

najljepša kupačica Slanice

NAJLJEPPOJ DESET DANA BESPLATNI PANSION

Murterani su još jednom priredili zabavno veče za svoje brojne goste koji su se te večeri zatekli na kupačištu Betine, Murteru i ostalih mjestima na otoku. Ovog puta turisti su prisustvovali izboru najljepše kupačice na mutrerskim plažama.

S obzirom da je prvi dana kolovoza Murter bio pun gostiju, nije bio problem pronaći kandidatkinje za noćnu reviju. Pored osam djevojaka iz Zagreba, Beograda, Varaždina i Ljubljane, na reviji su učestvovali i djevojčice iz Čehoslovačke, Austrije, Zapadne Njemačke i Holande.

Posebni žiri je prilikom defiliranja kupačica na specijalno podignutom podiju, koji su bile obučene u kupaće kostime, izabranu kao najljepšu kupačicu 22-godišnju Sylvu Baker iz Holande. Sylva je rodom iz Anversa, gdje je i zaposlena kao službenica jedne tvornice. Za njezinu pratištu izabrane su Be-

ogradanka Dušanka Stanković i njezina kolegica iz Zagreba.

Ovo je četvrti put da se u Murteru vrši izbor najljepše kupačice Murtera, ali prvi put je tu čast dobila jedna gošća iz inozemstva.

Ovogodišnja je najljepša kupačica Murtera dobila od Turističkog društva kao organizatora priredbe, desetednevni besplatni pansion na bilo kojoj plaži otoka Murtera.

Za vrijeme pauze kandidatkinje su imale zadatak da pronađu najljepšu cijelu. Tom prilikom je pronađen jedan gost iz Zagreba, koji je bio od strane organizatora revije »kažnjen« da za vrijeme svog boravka u Murteru potroši pet dinara na račun Turističkog društva.

Tokom čitave večeri reviju je veoma uspjelo vodila konferansjerka Tanja Rameša, uz vrlo dobru pratnju zagrebačkih električara — popularnih »Delfina«.

M. M.

SUPTILNA LJEPOTA MALIH EKSPONATA

U POVODU IZLOŽBE „MEDALJA U HRVATSKOJ“ U MUZEJU GRADA ŠIBENIKA

IZLOŽBA
JE OTVORENA
od 16 do 31 VIII

Numizmatičko društvo u Zagrebu ostvarilo je svoj najveći poduhvat u 1964. godini time što je priredilo izložbu »MEDALJA U HRVATSKOJ«, kojom je šire javnosti upoznalo s razvitkom medalja i plaketa u Hrvatskoj od 15. st. do danas. Izložba je otvorena u Zagrebu u prosincu 1964. i trajala je do siječnja 1965. g., nakon čega je prenesena u Rijeku, Split i Zadar. Muzej grada Šibenika, u želji da i našim gradinama omogući upoznavanje s ovom interesantnom i važnom granom likovne umjetnosti organizirao je održavanje izložbe u svojim prostorijama u vremenu od 16. – 31. kolovoza.

Medalja je metalna pločica gotovo uvijek kružnog oblika, koja na jednoj strani (aversu) sadrži obično portret neke ličnosti, i neki alegorijski prikaz na drugoj strani (reversu). Ona se pravi radi čuvanja uspomene na istaknute ljudе, događaje i jubilarne proslave. Formalno je u mnogome slična novcu. Međutim, dok je novac nastao kao rezultat razvijene proizvodnje i razvijenje razmjene, te ima zadatak da olakša i ubrzava razmjenu robe među ljudima, medalja (od latinske riječi »metallum«) je umjetnički proizvod i djelo, koje ima počasni, memorijalni ili jubilarni karakter.

U antičkoj Grčkoj i Rimu nije postojala medalja u današnjem smislu, nego su neke njene funkcije i zadatke vršili posebni, neuobičajeni komadi novca, na kojima su srećemo neku ličnost ili prikaz rekonstrukcije događaja. Takvi komadi novaca imeli su ujedno i kupovnu vrijednost, bili su platežno sredstvo. U srednjem vijeku također ne nalazimo medalju.

Tek u 15. st., u doba renesanse stvara se razlika između novca keplatežnog sredstva u prometu i medalje, koja od tada postaje sredstvo i forma čuvanja uspomene na određenu osobu ili događaj. Renesansa

donosi novo shvaćanje o svijetu, čovjeku i životu. U tom novom shvaćanju, u kojem dominira težnja za isticanjem čovjekove ličnosti, svatko želi popularizirati ili proslaviti svoju osobu. U tu svrhu medalja je postala zgodno i relativno jeftino sredstvo, naročito za pripadnike srednjeg stoljeća.

Tako je renesansa, koja je predstavljala dotada nevideni procvat svih grana umjetnosti stvorila još jednu granu slike plastike — medaljerstvo. Ocem, a ujedno i vrhunskim umjetnikom te vrste likovne umjetnosti smatra se talijanski majstor Vittore Pisano (1395–1456) zvan Pisanello. On je prvi 1438. god. izradio medalju u povodu dolaska bizantijskog cara Ivana VIII Paleologa na koncil u Pisu. Od tada se on intenzivno bavio medaljerstvom ostvarujući nenadmašiva remek djela u toj grani slike plastike, koje se nešto kasnije počela širiti izvan Italije i to uglavnom pod utjecajem talijanskih majstora.

U Hrvatskoj je do danas nastalo oko 3000 medalja (registriranih kod Numizmatičkog društva), od kojih jedan dio predstavlja djela naših domaćih majstora, a drugi radove stranih umjetnika izradivane po načinu i za potrebe naših pojedinaca ili različitih institucija.

Izložba započinje prikaz razvoja našeg medaljerstva radovima Pavla Dubrovčanina iz sredine XV st. (Alfonso V Aragonski, Federico da Montefeltro) i Frane Vranjenina (Ivan i Ivana Anžuinska), koji su svoje djelo čestvarili kao i mnogi drugi naši »Schlavori« u tuđini. Zatim slijedi kompleks radova, koje su za naše potrebe izradivali strani, talijanski, austrijski, njemački i francuski umjetnici (Abondio, Müller, Hautsch, Longares, Schabel, Manfredini, Depaulis, Babris, Hamerani, Rabusch, Marschall, F. de Saint Urbain). Ti radovi komemoriraju ratove s Turcima u našim zemljama, naročito ličnosti i događaje iz velikog rata od 1683.–1699. god. Aversi tih medalja ispunjeni su pobedničkim likovima kraljeva i vojskova, a reversi različitim bojištima, vojskama, geografskim kartama i gradčinima. U toj skupini su prikazane Napolenske pobjede i osvajanja u našim zemljama (Osvojenje Dalmacije, Osvojenje Istre, Split maršalu Marmantu, Osvojenje Ilirije). Odraz vremena hrvatskog narodnog preporoda (Hrvatska školska nagrada, prva medalja s natpisom na hrvatskom jeziku) i neročito burni događaji u 1848. godini s našom centralnom političkom ličnosti u njima — banom Josipom Jelačićem (medalje Rabausch, Langea i Seidana).

Kada u drugoj polovini XIX st. dolazi do oživljavanja medaljerske umjetnosti u Evropi, osjeće se to i u Hrvatskoj. Fojavitiju se u medaljerstvu Robert Franges (1877–1940) i Rudolf Valdec (1872–1928), čijim se radovima hrvatsko medaljerstvo udžiye do značajnih umjetničkih kvaliteta. Robert Franges, talent za sliku plastiku, izradio je u formi medalja i plaketa nekoliko umjetničkih snažnih ostvarenja, za koje je dobio priznanje istaknutih evropskih historičara i kritičara umjetnosti. On je na svojoj izložbi zastupljen s nešto više od 20 radova, od kojih je »genič koji obuzdava bika« najuspjeliji, pravo remek djelo iz kojeg izbjiga snaga života i dinamičnost pokreta. Nešto manje likovne vrijednosti, a tehnički bezprjekorni su radovi Rudolfa Valdeca, koji je zastupljen s deset radova među kojima je »Vojni casin« umjetnički najkvalitetniji.

Na našem stoljeću pojavljuje se i djeluje na području ove umjetnosti najmarkantnija i najplodnija ličnost Ivo Kerdic (1881–1953). Njegov delatak u Zagreb nakon što se u Parizu u Beču formirao kao zreli umjetnik značio je prelom razvoju ove grane likovne umjetnosti u Hrvatskoj. Naime, medaljerstvo koje je do tada bilo samo dodatak skulptorske djelatnosti, njegovim radom i zalaganjem pretvara se u samostalnu umjetničku vrstu. U pola stoljeća neumornog rada stvorio je impozantan broj djela (oko 300), na kojima je zabilježio gotovo sva najvažnija zbivanja u kulturnom, političkom i društvenom razvoju svoga vremena. Preko 80 njegovih radova prezentiranih na ovoj izložbi samo su dio opusa ovog majstora ogromne životne energije i ustrajnosti, koja mu je omogućila da se uzdiže od umjetnog bravara do profesora Akademije likovnih umjetnosti i umjetnika visokih kvaliteta, čija se djela nalaze skoro u svim muzejima Europe pa i u mnogim vanevropskim.

Poslije njegovih prvih radova na kojima se osjeća utjecaj francuskih majstora (Pless Hrvata, Peškar snijem...), Neda izradio je mnogo u duhu slavenskog nacionalnog simbolizma (plaketa Zagreba češkim sotolima, Hrvatski sokol, Medalje grada Zagreba). U tim radovima Kerdic je još uvijek pod utjecajem nekih stranih umjetnika, ali je ipak nastojao i uspijevao svim svojim radovima utisnuti svoju individualnu karakteristiku. Među njegove najbolje radove nastale između dva rata spadaju medalja Petar Dobrović, Vilko Gecan, Becić Vladimir i Ksaver Šandor Dalski.

Poslije smrti Ive Kerdice u hrvatskom medaljerstvu važno mjesto zauzima naš šibenčanin Grga Antunac. Mnogobrojni portreti na njegovim medaljama ističu se realističnošću i psihološkom karakterizacijom. On je prvi počeo izradavati medalje u bjelokosti.

Na izložbi se posjetilac može upoznati s radovima Ivana Jegera, današnjeg našeg isključivog medaljera, malobrojnim ostvarenjima na ovom području Antuna Augustinića (medalja Benko Horvat), Ivana Mesirovića i vrijednim radovima Vanje Raduša, koji svoje medaljerske radove ostvaruju u originalnim formama. S nekoliko su radova zastupljeni Antun Babić, Brane Crljencak i još nekoliko najmladih likovnih radnika.

Izložba koju je priredilo Numizmatičko društvo Zagreb omogućava posjetiocu da na izvanredan i suvremen način dobije sliku o razvitku hrvatskog medaljerstva i upozna suptilnu ljepotu malih eksponata.

prof. S. GRUBIŠIĆ

IZ NARODNOG KAZALIŠTA

Gostuje harmonikaški orkestar „PAOLO SOPRANI“

U organizaciji Narodnog kazališta u Šibeniku, a u okviru suradnje grada i jugoslavenske obale Italije i Jugoslavije, u srijedu 25. kolovoza gostovat će u Šibeniku harmonikaški orkestar »Paolo Soprani« iz Ancone, koji će još nastupiti i u Zadru, Splitu i Dubrovniku. Tako će dalmatinska publika, kao i mnogi gosti koji svoj odmor provode na ovom području, imati prilike da upoznaju ovaj renomirani ansambl koji je, pored popularnosti u cijeloj Italiji, nastupajući na televiziji, na raznim festivalima i takmičenjima, na pozornicama gotovo cijele Europe, zabilježio 15 go-

dina velikih uspjeha i koji je stekao niz svjetskih priznanja i diploma Svjetske konfederacije diplome arkeona. Prema kritikama i pisanju štampe, očito je da veleke zasluge za uspjeh ovog ansambla pripadaju njegovom mladom dirigentu, maestru Orfeu Burattiniju koji je, nastojeći da maksimalno iskoristi mogućnosti instrumenta (harmonike) uspio da postigne iznenadujuće rezultate i da stvari jedinstven orkestar. I dirigenta i njegov orkestar kritika tretira kao kompletno virtuoze harmonikaške, kao duboke poznavaoce muzike i opsežnog repertoara od majstora klasične do suvremen-

nih autora moderne, lake i zabavne muzike. Orkestar sačinjavaju 25 harmonika, specijalna ritmička sekcija sa električnim instrumentima i gitarama. Uz orkestar, pored nekoliko najboljih harmonikaša Italije, nastupa i najbolja svjetska harmonikašica Noema Göbbi, te solisti Carlo Morganti, Sergio Servadio, Anna Maria Petetti i Maria Grazia Barboni. Iz bogatog repertoara od 250 raznih komada iz klasične, lake i zabavne muzike, ansambl »Paolo Soprani« pod ravnateljem maestra Orfea Burattinija izvest će u Šibeniku vrlo popularne melodije klasične muzike kao što je »Perzijski sajam« Ketelbaya, »U stepama centralne Azije« Bocolina, »Piesnik i seljak« Suppea, preludij I čina opere »Traviata« Verdi, suita iz Bizetove opere »Carmen« i uvertura opere »Guglielmo Tell« Rossinija. U drugom dijelu programa, međutim, orkestar će izvesti desetak meleđija lake muzike: »Lawrence od Arabije«, »Moon River«, »Hernando's Hideaway«, »Fontana di Trevi«, »Banjo boy«, »Il mare«, »Fantaziju napoliantskih pjesama«, »Za pregršt dolara«, i »Just for tonight«.

mi je jednom nedavno rekao: »Je li, mama, što misliš koliko bih sada mogao dobiti za ovu stvar koju sam napravio? Ima smisla za racionalno, kao i njegov citac, a to je dobro.«

Primjetio sam da Jovanka V. prema svome sinu ponekad nastupa sasvim ravnopravno i da je ta ravnopravnost neusiljena i nadasve prirodna. Zato sam je upitao: »Gdje su, zapravo, kod vas granice u odnosu na ljubav i vašu odanost prema djetetu i vaših ličnih prekupacija kao čovjeka?«

»Znala sam da ćete me takva nešto pitati, rekla je Jovanka uz osmijeh. Pokazat ću vam to na jednom običnom primjeru: ja sam mu majka, velim ga iznad svega, ali mi smo gotovo i pravi prijatelji. Zaista.

gotovo totalne nepismenosti nakon revolucije i njegovanje zaista trajnih umjetničkih vrednosti u najširim slojevima, tako ogromno i etnički raznolikog stanovništva. Mladi ljudi u Moskvi, na primer, ne teže da tim da žvuču gume ili nose »blue Jins« pantalone, ali oni, sasvim sigurno, puno crperne dvoranе.«

»Vaša ljubav prema klasičnom je očita, rekao sam joj dok je s najvećom pažnjom pripremala doručak. Ne bi me začudilo da mi kaže da ste bili koji put u Grčkoj.«

»Da, bila sam. I tamo sam doista videla divne i nezaboravne stvari. Plakala sam, na primer, gledajući bistu Perikla. Toliko je to lepo...! Možete li to shvatiti? Zaista sam plakala!«

Reportaža

„Plakala sam gledajući Perikla“

Vidite, on je veoma sretan kada je sa mnom, a sa mnom je gotovo uvek. Međutim, kad kuće, kad imam svoja posla, ja mu lepo kažem: »Saša, ostat ćeš kod kuće do tog i tog časa, a zatim ću doći po tebe. Nikad se ne buni i nikad nije žalostan. Tako je i kad imamo goste. Ne zaboravite da on, kao i svako drugo dete uostalom, ima svoj vlastiti svet. Ja ne nastojim da mu nametnem onaj naš, već da mu pomognem u njegovu. Učinilo mi se da je to jedna maksima pravilnog usmjeravanja djeteta.«

Razgovor je pomalo prešao na muziku, a zatim na općenita pitanja o umjetnosti. Njeno poznавanje toga područja bilo je vrijedno divljenje. Bez pretensiona da se predstavlja »superintelektualka« dala mi je na znanje da cijeni sve ono što predstavlja trajne vrijednosti jednog čovjeka i jedne nacije. Govoreći o modernoj muzici i modernom baletu, rekla mi je sasvim ozbiljno: »Ono što je zaista moderno, a vredno, na zaštitu, slabu nam je dostupno. Radi toga i imamo veoma često pogrešne predodžbe o kvaliteti modernog slikarstva, baleta ili muzike, ili bilo koje druge grane umjetnosti. Mi se često utapamo u lošim improvizacijama svake vrste. Pričajući dalje o ruskem baletu i Maji Pliseckoj, njenom oduševljenju nije bilo kraja, a ono je imalo i te kakovog osnova, jer je na kraju zaključila: »Znate li koji je jedan od najimpresivnijih rezultata što su ga Sovjeti postigli u svom savremenom društvu? Savladavanje

Pri tome se smijala. A kad sam je upitao otkud se tako mnogo smije, odgovorila mi je sasvim iskreno. »Volim da se smejem. To sam nasledila od svoje majke.«

»Vi ste veoma tolerantni prema ljudima, zar ne? – upitao sam.

»Ona, jesam, ali to me ponekad koštala, iako volim ljudje.«

»Napustili ste svoje bivše zanimanje u kojem ste imali nesumnjivo uspeha i sada ste se, u neku ruku, posvetili mlinom »činovničkom« životu. Šta je ujednovalo tu vašu promjenu? Da li biste se ponovo vratili na podije Beogradskog sajma?«

»Napustila sam svoj raniji rad zbog okoline, iako sam to veoma mnogo volela. Međutim, mislim da se tome poslu više neću vratiti?«

»Vi ste energična žena, zar ste mogli otići tek onako?«

»Tako je bolje. Ja sam se povukla bez buke, ali sam u sebi to ispaštala...«

»Prikrivali ste to, među ostalim, i osmijehom?«

»Na neki način možda. Ali, sada sam zadovoljnja.«

Promatrajući veliki bijeli brod kako izlazi iz šibenske luke i plavi kanalom u njegovoj pozadini — široku panoramu grada pod kasnim podnevним suncem.

»Lepo, zaista lepo«, rekla je, »a mi Saša ostajemo još samo pet dana...«

J. Čelar

SVAKODNEVNA SLIKA;
KUPITE! KOLIKO STOJI?

»Uzalud su nam sva naklapanja o turizmu kad ne znamo od posebila izvući ni ono što oni načine mogu dati!« Tako mi se potužila Jovanka V. iz Beograda, tražeći po čitavom gradu, jednu običnu dječju podvodnu masku za lice, za svoga desetogodišnjeg sina Sašu.

Domeći posjetiocu nisu, nikakve brojke pogodne samo za statističke obrade, nisu ličnosti bez profila, koji se samo voze vlakovima, autobusima, brodovima, koji se kupaju u moru i pune naše hotele i odmarališta, već su to predstavniči svoje sredine, koji žele dozvjeti i ovo prirodno podneblje kao svoje, »kao ono naše«.

Jedan od takvih ljudi je i Jovanka V. jedna od naših najuspješnijih manekenki, koreograf i balerina, danas sekretarica u Srednjoj kemiko-tehnološkoj školi u Beogradu. Muž joj je poznati beogradski kolektor.

Višoka, sa kratko ošišanom kosom, gotovo stalno nasmijanog lica, nedrenih godina, žustrih vitalnih pokreta i odmijerenog hoda, Jovanka ostavlja dojam žene csječajnog, snažno proživljene i nevjerojatno bogatog životnog iskustva, koja voli da priča, prije svega o svom djetu i svojoj majci. Dok priča o svom Saši i dok, on pravi sitne dječje nestaluške u morskog voda, čovjek ima osjećaj da pred sobom vidi majku koja svakim svojim treptanjem živi za to svoju dijetu. Izvanredno velika ljubav, nepatvorena, neiskrivljena ni u jednoj krajnosti, izvanredno razumjevanje za dijete provijava njenim shvaćanjima djeteta i njegova odgoja. Rekao bih — jedan oblik ravnopravnosti koji

Gdje se sukobljavaju odnosi turističkih društava i turističkog saveza

ZLA KRV“ TURISTIČKA

Slučajnim usputnim razgovorima s nekoliko turističkih društava na našem terenu, osobito s onim iz Primoštena, saznavali smo neke detalje oko antagonističkih varijanti u pitanju finansijskog poslovanja između njih i Turističkog saveza općine. Neki su od njih isticali vrlo žučne prigovore — da još uvjek nisu uspostavljene društvene norme u pogledu institucionalnog djelovanja između njih i Saveza u aspektu materijalnog obezbjeđenja turističke djelatnosti njihovih naselja. Najbučniji u prigovorima opet su bili Primošteni.

Smatramo da je potrebno u najčešćim crtama iznjesti srž problema: je li u svojoj fizičkoj pojavi o nusko grlo uspješnije turističkog djelovanja na području naše mune. Turistička društva kažu: nismo oživjeli vlastitim prihodima za ovo djelatnost, jer nam od njih turistički savez otkida toliko da ostaje tek za »sitniš«, a Savez s našim sredstvima, koje ubiremo pod korisnikom, tako, »razmeće«. Turističko društvo Primošten, to se najeminentnije turističke nasekaže: Prošle godine mi smo nastati (u okviru postojećih propisa normi) 1.045.000 dinara boravišne kse od turista, a k tomu je Poljoprivredna zadruga Primošten naplaća u svom kampu i terenu još 20.000 dinara (ukupno 3.765.000), u sakupljenju novac, prema Odluci upršćene općine Šibenik (kao interne propisu donesenom na inicijativi Turističkog saveza), uplaćen je u čini budžet. Od svega toga je turističko društvo Primošten dobiti općine u vidu subvencije, za spotrebe, samo 568.000 dinara. Da-đe, samo »sitniš«.

Međutim, nitko nije postavio pitanje koliki su stvarni troškovi Turističkog društva Primošten, a oni su prešloj godini bili slijedeći: za obne dohotku osoblja 1.560.000 dinara, za pomoćno osoblje u toku sezone, te propagandni materijal (projekti, leci, revije, i dr.) u visini 1.500.000 dinara. Ili, ukupno 60.000 dinara. Ukupan prihod, međutim, bio je 568.000 kao subvencija (oju smo spomenuli) i provizija od dječjega 800.000 dinara, tj. ukupno 1.368.000 dinara. Proizlazi da je uštu nedostajalo za pokriće trošaka 1.692.000 dinara.

Otkuda je ono moglo nadoknaditi razliku? Budući da su oni poznati svojoj vitalnosti, snašli su se prelastite Poljoprivredne zadruge i njih dobili. Međutim, kada je ujedila kontrola SDK, zadruži je progovoreno da one nije kreditori i redeno joj je da odmah novac potati kako god zna, uz specijalnu omenu da se to buduće ne ponovi. I zaista, ove se godine to nije dođilo i, kako tvrde u Turističkom društvu Primošten, neće se više ni goditi, ali se dogada nešto što je, našem mišljenju, još gore u smislu institucionalne nadležnosti između Društva i Saveza, tj. da Turističko društvo Primošten uopće ne učiće ubrane takse u budžet, iako upućivanjem finansijski organ iz opće da prisilno prikupi ubrana sredstva. Izgleda da je ista situacija i po ugini društva na našem području. Stvorila se, dakle, neobična situacija koja se može u svaku dobu gladiti i postaviti u određene norme i logičke odnose.

Stvoreni odnosi krunje renome Primoštena, koji je u svakom pogledu udac turističkog napretka, a isto i drugih naših naselja u kojima su se iz istih razloga odnosi potenitali između njih i Turističkog

duzećem Šibenik o obaveznom zaustavljanju u Primoštenu. Autobusi iz Ljubljane zaustavljali su se u VI i VII mjesecu, ali od 1. VIII, bez ikakve obavijesti, više se ne zaustavljaju.

Drugi primjer, također negativan, iznosimo o pruzi lokalnog karaktera koju je uvelo Šibensko Autotransportno poduzeće Šibenik—Primošten — Rogoznica svakog radnog dana u određeno vrijeme (dakle, nedjeljom ne saobraća). U zadnju nedjelju putali su gosti u Turističkom društvu Primošten da li će doći lokalni autobus u nedjelju. Odgovorenim je da neće, jer je takav vozni red. Tek što su gosti izšli i uputili se prema magistrali, autobus je došao (iako je nedjelja, iako nikad nedjeljom nije dolazio). Tada su na one u Društvu ti isti gosti navaliли: »Kako nas tako varate? Kako ste tako neozbiljni?«

NEKA TURISTIČKA DRUŠTVA NA OTOCIMA PRIGOVARAJU NA SNAĐIJEVANJE GOSTIJU

U Zlarinu, oba Prvića i Krapnju postoje kampovi u kojima su smješteni gosti, ali odvojeni od centara za snabdijevanje. Ti gosti prigovaraju slijedeće: dosadašnja godina ka-

Zbog takvih neozbiljnih pridržavanja dogovorenih normi u saobraćaju Turističko društvo u Primoštenu moralo je katkad prevoziti goste s kamionom ili »kombijem«. Poljoprivredne zadruge Primošten samo da gostima ne propadnu rezervacije za vlak. Time je Primošten svim raspoloživim sredstvima nastojao održati renome usluživanja svojih gostiju i tako zadržati superlativni naziv turističkog naselja.

Radi takvih brija i zalažanja Turističkog društva i mještana, Primošten je upeterostručio broj turista i noćenja u zadnje dvije tri godine. I ove sezone porast je stranih i domaćih gostiju za oko 50%.

NEKA TURISTIČKA DRUŠTVA NA OTOCIMA PRIGOVARAJU NA SNAĐIJEVANJE GOSTIJU

U Zlarinu, oba Prvića i Krapnju postoje kampovi u kojima su smješteni gosti, ali odvojeni od centara za snabdijevanje. Ti gosti prigovaraju slijedeće: dosadašnja godina ka-

žu oni, svraćali bi privatni čamci iz Betine i drugih naselja, t.j. oni koji proizvode voće i povrće i moglo se dobiti svježi namirnici u dovoljnim količinama, ali ove godine toga nema. Naime, pojačanim prilivom turizma u Murter i Betinu, Tijesno i Firovac konzumacija svih proizvedenih količina voća i povrća vrši se na »licu mesta« i privatnici više nisu zainteresirani da ih odvoze po otocima. Turističko društvo u Zlarinu iznosi što je postojaо dogovor sa Turističkim savezom da će se organizirati specijalno jedan čamac koji će povremeno odlaziti po otocima od kampa do kampa (koji su smješteni obično uz obalu) i dovoziti svježeg povrća i drugih namirnica. Međutim, od toga nema ništa i sve su indikacije da će turizam na našim otocima opadati, osobito u Zlarinu, koji je bio prije dvije godine veoma dobro posjećen, ali ove godine već se taj broj smanjuje. Istina je da je magistrala oduzela goste otocima, ali i organizacija snabdijevanja potpomaže smanjenje broja turista na njima.

Dakle, ostaje i turističkim društvenim otocima i Turističkom savezu općine da se više angažiraju u vitičnije pristupe otklanjanju učenih nedostataka. Inače, prirodne ljepote i živopisni tereni kao u bajkama svuda postoje, a osobito u Zlarinu, što primjećuju i gosti, uporni u svom dolazjenju na ljetovanje baš na taj otok.

Ove primjedbe su u stvari njihove primjedbe, a mi ih samo prezentiramo javnosti.

Eto, to su naša zapažanja i razgovori sa društvinama i gostima, a sada ne bi trebalo ostati samo na konstatacijama, već bi trebalo učiniti sve što se može. A kao prvi i najbitnije jest — da se srede odnosi između društava i Turističkog saveza, o čemu smo u početku ovog izlaganja govorili. Društva će u tom slučaju naći i svoj stimulans i time se više angažirati u formiranju turističkog profila svoja naselja, a to je onda od koristi njima, komuni i zajednici. — b —

REFERENDUM NA PODRUČJU ŽTP KNIN

U povodu predstojeće reorganizacije na željeznicu, radnički savjet ŽTP Knin raspisao je referendum koji će se održati 30. kolovoza. Članovi kolektiva, putem referenduma, izjasnit će se o prijedlogu integracije željezničkih transportnih poduzeća na području Hrvatske.

Do održavanja referenduma, u svim kolektivima na željeznicu održat će se zborovi radnih ljudi.

Priča o četiri kotača

U POSLJEDNJE SE VRIJEME SVE ČEŠĆE ĆUJE DA JE POSJEDOVANJE PUTNIČKOG AUTOMOBILA SASVIM NORMALNA STVAR I DA JE TO SASTAVNI DIJ INVENTARA DOMAĆINSTVA KAO ŠTO JE NA FRIMJER I FRIZIDER, TELEVIZOR I SLIČNO. U OVOM NAPISU UPONATZIĆE ŽEMO VAS O TOME KOLIKO VOZILA, A POSEBNO PUTNIČKIH AUTOMOBILA, IMA NA NAŠEM KOTARU I OPĆINI, TE KOLIKO STANOVNIKA DOLAZI NA JEDNO VOZILO.

Kad god stanete sa prijateljem ili znancem da razgovarate, riječkoj da ne dotaknete (bar jednim uzdahom!) i pitanje nekog motorina ili »Fice« koji bi vam dobro došli naročito u ovim vrućim ljetnim danima. Šećete li obalom, vrlo često sažaljevate motorizirane turiste koji čekaju na trajekte, ali isto tako se divite različitim »mar-kama« putničkih automobila i zavidite vlasnicima što ih i vi ne posjedujete. No, prema podacima koje posjedujemo — izgleda da neće proći dugo kad ćete i vi posjedovati putnički automobil i juriti njime »kud vam drago«. Naime, nešto manje od jedne četvrtine od ukupnog broja registriranih putničkih automobila u Hrvatskoj registrirano je u prošloj godini. Ili, od svih osobnih kola u 1964. godini u Hrvatskoj (34.530) na privatni je sektor otpadala velika većina (28.880). Sve nas to upućuje na zaključak da je proces »motorizacije« u posljednje vrijeme naprosto »zahvatio« naša domaćinstva. Osobito je to izrazito na našem kotaru, jer iz Zagreba i Osičke mi smo u Hrvatskoj imali najviše vozila, a iz Rijeke i Zagreba najviše putničkih automobila, od kojih je opet velika većina bila privatno vlasništvo.

Odnosno, u 1964. godini je u Hrvatskoj registrirano je u prošloj godini. Ili, od svih osobnih kola u 1964. godini u Hrvatskoj (34.530) na privatni je sektor otpadala velika većina (28.880). Sve nas to upućuje na zaključak da je proces »motorizacije« u posljednje vrijeme naprosto »zahvatio« naša domaćinstva. Osobito je to izrazito na našem kotaru, jer iz Zagreba i Osičke mi smo u Hrvatskoj imali najviše vozila, a iz Rijeke i Zagreba najviše putničkih automobila, od kojih je opet velika većina bila privatno vlasništvo. Odmah vam možemo reći da zauzimamo treće mjesto na »tabeli«, samo ispred zadarske komune. Evo nekih podataka (broj stanovnika učeli smo prema popisu iz 1961. g., dok je teritorijalna rasprostranjenost vozila data prema administrativno - teritorijalnoj podjeli od 1. XI 1962): u dubrovačkoj općini bilo je u 1964. godini oko 33 stanovnika na jedno vozilo (motorkotač, putnički automobil, autobus, teretni automobil, i sl.), u splitskoj općini oko 27 stanovnika, u šibenskoj općini čak 64 stanovnika na jedno vozilo, a u zadarskoj općini najviše — oko 84 stanovnika na jedno vozilo, što znači da su dubrovačka i splitska općina u tom pogledu »bogatije« čak za dva i više puta od šibenske i zadarske.

Jednom usporedbom o broju autobusa u tim komunama došli smo do zaključka da smo u prošloj godini imali najviše stanovnika na jedan autobus. Dakako, time i najveće gužve u autobusnom prometu. Evo podataka o tome: najmanje stanovnika na jedan autobus imala je dubrovačka općina — oko 788 stanovnika na jedan autobus, zatim slijede splitska — oko 897 stanovnika, zadarska oko 1366 i šibenska sa čak 1797 stanovnika na jedan autobus.

Da li će i to biti jedan od razloga da smo u ovoj sezoni imali »kravate« gužve s prijevozom turista i naših putnika i radnika? Mislimo da je to bio i te kako velik razlog i da zato slobodno možemo preporučiti nadležnim da o tome povedu računa — kako i slijedeću godinu na naš kraj ne bi dočekao »prijevozno« nespreman ili loše spreman, a pogotovo što dogodine slavimo 900-godišnjicu spomena imena Šibenik i što se nadamo da će to biti jubilej zbog kojeg će nas posjetiti mačiće turista i gostiju.

Da li je u ovoj godini (1965)

došlo do izvjesnih odstupanja od iznesenih podataka, nije nam potpuno poznato, ali mislimo da to bitno ne utiče na zaključke koje smo iznijeli. — J. G.

ĆAKULE

— A šta vam je to? — reći će ona. Skatula cigareta! A i makinje je poskupilo! — dodat će.

Najviše maloprodajne cijene mesu obrazuju se ovako (rekao Savezni zavod za cijene u svojoj naredbi o obrazovanju maloprodajnih cijena svježeg mesa — 7. kolovoza): govedina od 1050 do 1170, svinjetina 950 i teletina do 1400 dinara po kilogramu. Međutim, na Savjet za robni promet, kao riječkoj koji drugi, sluša taj prijedlog i drži ga se DOSLJEDNO, pa određuje najviše OREĐENE cijene (a šta ćete za stotinjak dinara?!): govedina 1160, teletina 1400, svinjetina 950, bravetina 1000, jačineta 1100, odjobjad i piletina 1200 ...

Brijaka frizerske usluge povećane su za 25 posto, tako da ćemo se ubudće brijati za SAMO 300 dinara (a šta ćete za SAMO 300 dinara) a šta ćete za stotinjak dinara! ...

Nove su vam cijene za pranje i glačanje rublja veće za 30 NJAK i više.

NEMA KRTOLARA I KONI-STARU

Ovih smo dana obišli jedno naše ljetovalište, u kojem boravi malo turista — ali uglednih. Evo što su nam oni rekli:

— Nema voća za djecu, nema kruha, nema povrća za salatu, nema crne kave ni restoran, nema ... Nema više ni onih što su prije sve to dovozili svojim brodicama po uvalama — i prodavali nam!

Mi smo ih tješili da smo sve to na POČETKU SEZONE bili predvidjeli i PLANIRALI! A to je veoma važno, dragi ugledni gosti, jer mi ŽIVIMO u eri PLANIRANJA i PLANSKOG rada! Drugo, vaš nam je se jeftini dinar ionako ne ISPLATI, zar ne, PEKARO!

NEMA DIJELOVA

Kupli ste brijaci aparati i robom stoji pred trgovcima i Dobili ste da ćete uštedjeti na brijanju. ALI (to ALI uvijek upropasti djevojku!), radost je bila kratka, apart vam se pokvario. Nosit ćete ga na popravak i dobijete UTJESAN odgovor: Nemamo dijelova! Pokvari li vam se peggla, opet: »Nemamo dijelova!« Pokvari li vam se foto-aparat, nemate servisa! Ošteti li vam se blic-akumulator, nemate novog akumulatora

NIGDJE kupiti. I tako unedogled, a potrošać sa pokvarenom robom stoji pred trgovcima i pred servisima kao pred nekadašnjim BOŽANSTVOM. Zaista ljeplja TRGOVINA (č. PRIJEVARA zbog kojeg nitko NIJE odgovoran!)

PRIJE DVJESTA I PEDESET, SADA SAMO TRI

Stariji se Šibenčani dobro sjećaju da je po prošloga rata stare Šibenske kape, vezene marame, haljetke, torbice i čipke, ličke kape i stoljnake radi-lo i vezlo u Šibeniku više od 250 žena u djevojčici, i to kad se o turizmu tek DOSAPFAVALO! Sve ono što je tada PROIZVEDENO istog je dana i RASPREDANO.

Danas na Birou imamo nekoliko stotina nezaposlenih žena i djevojaka, a potrošać sa pokvarenom robom stoji pred trgovcima i dobijete UTJESAN odgovor: Nemamo dijelova! Pokvari li vam se foto-aparat, nemate servisa! Ošteti li vam se blic-akumulator, nemate novog akumulatora

Na licu mesta

LACOMANIJA, ILI PO UCINKU!

Prije nego se upustimo u pojašnjavanje PROSJEĆNIH na našoj komuni, ispričat mo vam još jednom onu lijepšku anegdotu o prosjecima: kle, došla u neku bolnicu infekcija da provjeri STANJE OLESNIKA. Kad su članovi pekarije ušli u jednu sobu u kojoj su spavala dva bolesnika, te ravnatelj bochine: »Eto vi, stanje bolesnika je izvrsno, je PROSJEĆNA TEMPERATURA 36 stupanj«. Inspekcija bila veoma zadovoljna NAZOM i napustila je daljnje pekcioniranje. Međutim, tada USTANOVILO da je jedan lesnik imao temperaturu 42 stupnja, a da se drugi bio sasnovohradio i umro — s temperaturom mnogo nižom od normalne.

Fakto vam je nekako i s OSJECNIM PLACAMA, jer je OSJECNI zadovoljavajući ali i zadovoljavajuće to što na mjeri radnici projektnog biroa »Plan« imaju u PROSJEKU e od CETIRI puta veće PRO-

POSKUPILO ZA DVADESETAK POSTO!

Koliko su »skoknule« cijene u posljednje vrijeme, to sam »davos zna — ali svak zna da više ništa ne možemo kupiti po prijašnjim ili nižim cijenama. »Mličarica« vam je, na primjer, po ugledu na prodavaonice podigla cijenu na samo — 180 dinara.

— Brijačko frizerske usluge povećane su za 25 posto, tako da ćemo se ubudće brijati za SAMO 300 dinara (a šta ćete za

Plivanje

Jugoslavenske sportske igre

Splićani premoćno prvi

Prošlog utorka i srijede na bazenu »Šibenika« u Crnici održane su pionirske sportske igre u okviru finalnog takmičenja za SR Hrvatsku. Na prvenstvu je sudjelovalo pet općinskih reprezentacija i to: Dubrovnik, Korčula, Rijeka, Split i Šibenik. Ove igre održane su pod pokroviteljstvom Republičkog saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Potpovlaširano, odnosno drugoplaširano i trećoplaširano plivaču, odnosno plivači uručene su spomen medalje.

Nakon održanog takmičenja sastavljena je reprezentacija Hrvatske koja će se krajem ovog mjeseca takmičiti na saveznom prvenstvu u Mostaru.

Prema rezultatima prvo mjesto sasvim zaslужeno pripalo je pionirima i pionircima općine Split koji su u svojim redovima imali nekoliko odličnih plivača. Najbolje vrijeme postigla je jugoslavenska rekorderka Zdenka Gašparac na 100 m ledno (1:14,9). Ona je ovim izjednačila svoj nedavni rekord postignut u bazenu »Mornara« u Splitu. On je tim značajniji, što je postignut u slatkoj

vodi. Osim ove plivačice istakla je mlada plivačica »Jugac« iz Dubrovnika Mirjana Šegrt koja je našu zemlju zastupala i na nedavnom susretu s Austrijom u Splitu.

Reprezentacija Šibenika prema onome što je pokazala sasvim zaslženo je osvojila posljednje mjesto. Najbolji njezini članovi bili su Novak kod plivača i R. Čikola kod plivačica. (DK)

SKOKOVI U VODU

Austrija - Jugoslavija 31:13

U okviru tradicionalnog plivačkog susreta između reprezentacija Austrije i Jugoslavije, u subotu i nedjelju na bazenu »Šibenika« održan je susret u skokovima u vodu. Taj dvomeč završio je visokom pobjedom gostiju od 31:13 bodova. Prema rječima rukovodstva naše reprezentacije taj rezultat se mogao i očekivati. Međutim, treba napomenuti da naša reprezentacija nije nastupio ovogodišnji prvak s daske Damir Novak koji je bio doputovao u Šibenik, ali je otkazao sudjelovanje zbog toga što mu, navodno nije data dnevница. Ovaj postupak Novaka je za svaku osudu i kako smo doznali Novak će biti suspendiran i predan disciplinskom sudu Plivačkog saveza Jugoslavije.

Malobrojni gledaoci nisu imali prilike vidjeti kvalitetne skokove. Međutim najviše je pokazala šestna olimpijskih igara iz Tokija i treće s Evropskog kupa Fetermajer.

Od naših predstavnika bolje su bile skakačice, dok je Obštekar bio bolji kod skakača.

Po završetku dvomeča razgovarali smo s jednim od najboljih Jugoslavenskih skakača sa daske Milanom Keberom koji je između ostalog rekao:

»Vidite mi za gostima zaostajemo dosta. To nije ništa novo. Našim skakačima nedostaje utakmica. Mi smo na ovaj susret došli sa svega tri nastupa. Osim toga želio bi napomenuti i to, da je naša zemlja jedina koja posjeduje stare drvene daske. Svudje gdje dođete vidite postavljene moderne daske.

Na kraju bi želio kazati i to da su skakačice u potpunosti izvršile svoj zadatak.

Izvinite što vas moram zadržavati, kako vi gledate na postupak Novaka?

»Iskreno govoreći Novak me je iznenadio svojim nesportskim ispadom. Da je on nastupio vjerujem da bi poraz bio umanjio.«

(DK)

PRVENSTVO DRUGE SAVEZNE NOGOMETNE LIGE

Težak poraz u Kaknju

RUDAR — ŠIBENIK 4:0 (0:0)

U nedjelju je otvoreno nogometno prvenstvo druge savezne lige. Od dalmatinskih predstavnika najgorje su prošli »Šibenik« i »Zadar«. »Šibenik« je u Kaknju doživio katastrofu, dok je »Zadar« na svom terenu izgubio od »Čelikac« visokim rezultatom od 6:2. Treći dalmatinski predstavnik »Split« na svome terenu je porazio »Slovanac« iz Ljubljane sa 4:0.

U drugom kolu »Šibenik« na svome terenu igra protiv »Splita«, a »Zadar« je gost zagrebačkoj »Lokomotivi«. S obzirom da se u nedjelju u Zagrebu održava Kup evrope u atletici vjerovatno će se susret između »Zadra« i »Lokomotive«igrati u Zadru.

U ostalim susretima sastaju se: Famos—Istra, Bosna—Leotar, Marijanov—Varteks, Sloven—Borac, Sloboda—Rudar, Čelik—Slavonija, i Segesta—Borovo.

Prema pisanju sportske štampe »Šibenik« je u Kaknju prikazao dobar nogomet samo u prvom poluvremenu kad su se domaći samo brani. U nekoliko navrata Stanić i Relić su propustili idealne prilike da postignu zgoditak.

Posljednja vijest

„Šibenik“ prvak Hrvatske

U nastavku drugog dijela vaterpolo prvenstva Hrvatske koje je jučer počelo u Splitu vaterpolisti »Šibenika« igrali su neodlučno sa »Vela

MALI OGLASNIK

Mladi bračni par bez djece traži sobu sa posebnim ulazom uz kuhinju, namještenu ili ne. Za informacije obratiti se u redakciji.

* * *
Izdajem sobu za dvije učenice. Upitati Zorić — Put groblja br 1.

* * *
Mijenjam dvosobni stan sa nusprostorijama u centru grada Pule za odgovorajući u Šibeniku. Takoder u Puli mogu za dvosobni dobiti jednosobni stan u novogradnjici, pa ukoliko interesuju odgovara, za detaljanu uputstva neka se obrate na adresu: CIKARELA ROMANO, Ul. Ivana Gorana Kovačića 11/3.

OD SRIJEDE DO SRIJEDE

ROĐENI

Ljiljana, Ante i Marije Ljčev; Zoran, Momira i Franje Šišović; Goran, Nikole i Mirjane Urukalo; Dušanka, Uroša i Žorke Pamnčar; Željko, Janka i Kate Dragović; Stanka, Sime i Marije Vučman; Lora, Marije Strkalj; Anela, Zdravka i Anke Burazer - Pavloškić; Dijana, Tomislava i Nediljke Antonijević; Neven, Cirika i Milke Batincic; Branka, Milivoja i Marije Tomas; Sandra, Nikole i Rosan-

de Mikulandra; Željana, Gorana i Marije Grubišić; Vedrana, Jurja i Ljubice Suzanić; Dražen, Fridrika i Senije Lacman; Mirenda, Mirke i Lene Šare; Zorana, Zdravka i Vere Slavica i Nenad, Tomislava i Vjere Knez.

VJENČANI
Franjo Varnica i Ždenka Goreta; Boško Milović i Kata Laća; Svetozar Marlović i Milena Crlić; Slavko, Mišura i Danica Jakelić; Franje Antolos i Davorka Miliša i Ratko Dukić i Kata Rajić.

UMRLI
Aza Hrnjić, star 50 godina; Mijo Domitrović, star 68 godina; Đuro Ivetić, star 71 godinu; Lazo Bajić, star 55 godina; Pe-

Vaterpolo

NASTAVAK VATERPOLO PRVENSTVA HRVATSKE

Jučer je u Splitu započeo drugi dio vaterpolo prvenstva Hrvatske. Ranije vijesti da će se drugi dio održati na Hvaru su bile tačne, međutim plivački savez Hrvatske zbog ispada rukovodstva i igrača Hvara na prvom dijelu održanom u Šibeniku, diskvalificirao je Hvar i prvenstvo se nastavlja u Splitu. Svoje sudjelovanje na drugom dijelu otkazao je i »Galeb« iz Makarske. Prema tome u Splitu se takmiče: »Budućnost« iz Dubrovnika, Vela Luka, jedin i opasni konkurent »Šibeniku«, Omiš, »Omladinac« iz Osijeka i vodeći »Šibenik«. Prema svim izgledima vaterpolisti »Šibenika« imaju lijepu priliku da ove godine osvoje prvo mjesto u Hrvatskoj i tako steknu šanse za kvalifikaciju u drugu ligu, koje bi se prema programu Plivačkog saveza Jugoslavije trebalo održati na tenu prvak Hrvatske od 21. do 23. kolovoza što bi u ovom slučaju bio Šibenik i prvak sa tih kvalifikacija postao bi drugoligaš. (DK)

VATERPOLO PRVENSTVO SIBENSKOG PODSAVEZA

»BETINA« — »ŠIBENIK« 6:4

Prijavljeni »Betina«, Gledalača oko 300. Sudac Duško Klisović iz Šibenika. Prvenstvena vaterpolo utakmica Šibenskog podsaveza: »Betina« — »Šibenik« 6:4 (2:0, 1:1, 1:2, 0:3).

»BETINA«: Šandrić (Jakovčev), Girin, Bilić, Plesnić, Sandrić Ž., Jakovčev V., Sladić, Bosna.

»ŠIBENIK«: Nakić, Stojnić, Bučević, Karković, Belamarić, Martinović, Bajica.

Strijelci: 1:0 Belamarić, 2:0 Martinović, 3:0 Belamarić, 3:1 Ž. Sandrić, 4:1 Karković, 4:2 Ž. Sandrić, 4:3 Sladić, 4:4 Sladić, 4:5 Girin i 4:6 Girin.

Vaterpolo ekipa Šibenika u Betini je zakazala. Osim prve četvrtine, kada su postigli dva gola, domaći su dominirali čitave večeri i u plivanju i u pučanju na gol. Ovakvo veliki poraz iznenadio je i same gledače, s obzirom na slabu kondiciju ekipa koja je trenirala kratko vrijeme prije prvenstva Podsevackog.

Nakon odigranog susreta »Betina« — »Šibenik« stanje na tablici je slijedeće:

Šibenik	3	2	0	1	31:7	4
Betina	4	2	0	2	16:25	4
Zlarin	3	1	0	2	10:25	2

M. M.

SUSRET PIONIRA ŠIBENIKA I BETINE

»ŠIBENIK« — »BETINA« 3:1

Kao predigra vaterpolo utakmice između »Betine« i »Šibenika«, u Betini je održano prijateljsko takmičenje pionira plivačica iz Šibenika i Betine.

Takmičenje se odigralo noću na stazi dugoj 50 metara, i to u četiri discipline: kral (muški); pobijedio je Zvonko Sladić iz Betine; leptir (muški); pobijedio je Milan Rupić iz Šibenika; leđa (muški); pobijedio je Ivica Zaninović iz Šibenika i prsno (muški); pobijedio je Vitoimir Juraga iz Šibenika. (MM)

»Omiš« sa 4:1 i tako već sada osigurao prvo mjesto i pravo kvalifikacija za ulazak u drugu vaterpolo ligu.

Kako smo doznali iz uprave »Šibenika« jutros su vaterpolisti na prvenstvu pobijedili i »Omladinac« iz Osijeka sa 4:2.

Do kraja prvenstva »Šibenik« će igrati utakmicu s »Budućnošću«.

Na osnovu člana 83 STATUTA »JEDINSTVO«, poljoprivredne zadruge Šibenik, Zadružni savjet na svojoj sjednici od 30. VII 65. godine donio odluku o

PRODAJI OSNOVNIH SREDSTAVA

46,	119,	125	3	Maligandi za vino
	57	1		Štednjak »Triumf«
	62	1		Motorkotač »Kolibri«
	121	1		Otakač za vino
122,	128	2		Drveni hektolitar
123,	132,	3		Ručna klipna pumpa
	131	2		Gumeni cijev
	129	1		Bačva od 48 l
	130	1		Bačva od 55 l
	146	1		Bačva od 591 l
	147	1		Bačva od 622 l
	148	1		Bačva od 485 l
	149	1		Bačva od 485 l
	150	1		Bačva od 376 l
	151	1		Bačva od 107 l
	152	1		Bačva od 108 l
	153	1		Bačva od 175 l
	154	1		Bačva od 300 l
	155	1		Bačva od 500 l
	156	1		Bačva od 328 l
	157	1		Bačva od 109 l
	127	1		Lakomica bakrena (lijevak)
	159	1		Radio-aparat »Philips«

Označena osnovna sredstva mogu se vidjeti u skladistu zadruge svakog dana od 7 do 12 sati. Prvenstvo kupnje imaju privredne organizacije. Krajnji rok za prodaju privrednim organizacijama je 10 IX 65. godine.

Upaljni odbor i Savjet osnovne škole Bribirske Mostine

raspisuje naknadni

natječaj

za upražnjena radna mjesta nastavnog i ostalog osoblja:

1. direktora škole
2. tajnika škole
3. nastavnika za francuski jezik
4. nastavnika za matematiku—fiziku
5. nastavnika za geografiju—istoriju
6. nastavnika za muzički—fizički odgoj
7. nastavnika za likovni odgoj uz jedan predmet

Molbe bilježene sa 50 dinara državnih bilježa i sa ostalim dokumentima dostaviti os